

SERT SESSİZLERİN YUMUŞAMASI

Sesleri gösteren işaretlere **harf** denir. Alfabemizdeki 29 harften 8 tanesi sesli , 21 tanesi sessiz harftir.

Ses yolunda bir engelle çarpılarak çıkan seslere **sessiz (ünsüz) harfler** denir.

Sessiz Harfler : b , c , ç , d , f , g , ğ , h , j , k , l , m , n , p , r , s , ş , t , v , y , z.

Sessiz harfler sert ve yumuşak olmak üzere ikiye ayrılır.

Yumuşak Sessiz Harfler : b , c , d , g , ğ , j , l , m , n , r , v , y , z

Sert Sessiz Harfler : ç , f , h , k , p , s , ş , t (Fıstıkçı Şahap)

Süreksiz sert sessiz harfle (k , t , ç , p) biten kelimelere , sesli harfle başlayan bir ek getirildiğinde , kelimenin sonundaki sert sessiz harf yumuşayarak (g , ğ , d , c , b) harflerine dönüşür. Bu kurala **sert sessizlerin yumuşaması** ya da kısaca **yumuşama** denir.

1 - “ k ” harfi ile biten kelimeler : k harfi → g ya da ğ harfine dönüşür.

- * çiçek + i → çiçeği (k → ğ)
- * renk + i → rengi (k → g)
- * parmak + ım → parmağım (k → ğ)
- * ahenk + i → ahengi (k → g)

2 - “ t ” harfi ile biten kelimeler : t harfi → d harfine dönüşür.

- * kağıt + ın → kağıdın (t → d)
- * kanat + ına → kanadına (t → d)
- * yurt + umu → yurdumu (t → d)
- * dört + üncü → dördüncü (t → d)

3 - “ ç ” harfi ile biten kelimeler : ç harfi → c harfine dönüşür.

- * ağaç + a → ağaca (ç → c)
- * muhtaç + ım → muhtacım (ç → c)
- * kulaç + ı → kulacı (ç → c)
- * ilaç + ı → ilacı (ç → c)

4 - “ p ” harfi ile biten kelimeler : p harfi → b harfine dönüşür.

- * kitap + ın → kitabın (p → b)
- * dolap + ımız → dolabımız (p → b)
- * çorap + ını → çorabını (p → b)
- * kasap + ın → kasabın (p → b)

Altın Bilgi 23° : Tek heceli bazı kelimelerde yumuşama olmaz.

- * kök + ü → kökü
- * saç + ı → saç
- * çöp + ü → çöpü
- * süt + e → süte

Altın Bilgi 24° : Yabancı kelimeler yumuşama olmaz.

- * saat + i → saati
- * hukuk + un → hukukun
- * millet + imin → milletimin
- * millet + imin → milletimin

Altın Bilgi 25° : Özel isimlerde yumuşama olmaz.

- * Ahmet + in → Ahmet'in
- * Zonguldak + a → Zonguldak'a
- * Sinop + un → Sinop'un
- * Kıvanç + ı → Kıvanç'ın

NOT : Özel isimlerin yazılışında yumuşama olmaz. Ancak ,okunuşunda yumuşama varmış gibi okunur.

~ **Yazılışı** : Yiğit'in kardeşi

~ **Okunuşu** : Yiğidin kardeşi

ETKİNLİK - 01

Aşağıdaki kelimelere getirilen ekler sonucu oluşan kelimelerde yumuşama olup olmadığını gösteriniz.

- * sokak + a = sokağa → var.
- * sanatt + ını = sanattını → yok.
- * cevap + ım =
- * havuç + u =
- * denk + ini =
- * Zeynep + in =
- * fert + i =
- * maç + a =
- * kuvvet + ini =
- * kalp + imi =
- * cumhuriyet + e =
- * Yozgat + a =